

Ordblindpolitik

August 2021

Ordblindhed

Ordblindhed er en funktionsnedsættelse, som betyder, at man har svært ved at afkode ord. Ordblinde elever er udfordrede på deres læse- og skrivefærdigheder og kan også være udfordrede på deres generelle motivation for at gå i skole.

“Ordblindhed er en specifik indlæringsvanskelighed af neurobiologisk oprindelse. Ordblindhed er kendetegnet ved vanskeligheder med sikker og/eller hurtig ordafkodning, stavevanskeligheder og vanskeligheder med at forbinde de enkelte bogstaver og bogstavfølger med deres konventionelle lyde. Disse vanskeligheder stammer typisk fra en forstyrrelse i den fonologiske komponent i de sproglige færdigheder og er ofte uventede set i forhold til andre kognitive færdigheder og den undervisning, eleven har modtaget. Sekundære konsekvenser kan være vanskeligheder med læseforståelse og reduceret læseerfaring, som kan begrænse væksten i ordforråd og baggrundsviden.”¹

“Ordblinde elever udgør omtrent 7 % af en årgang. Det svarer til, at der er en til to ordblinde elever pr. skoleklasse. Ordblinde elever klarer sig generelt ikke så godt fagligt som deres ikke-ordblinde jævnaldrende, ligesom de også i højere grad risikerer at få sociale udfordringer i skolen. De faglige og sociale udfordringer kan betyde, at nogle ordblinde elever helt mister motivationen for at gå i skole.”²

Målsætning for ordblindeindsatsen

Når en elev er identificeret ordblind eller er i læse- og/eller skrivevanskeligheder igangsættes en systematisk indsats, som skal give den enkelte de bedst mulige forudsætninger for deltagelse i læringsfællesskaberne på lige fod med alle de andre elever i klassen.

Ordblindhed er en indlæringsvanskelighed – ikke en umulighed! Forskningsbaseret viden om ordblindhed viser, at hvis vanskelighederne opdages i tide og der sættes ind med kvalificeret undervisning i forhold til den enkeltes udfordringer, vil eleven have væsentlig større chance for at udvikle sine læse-/stavefærdigheder. Det er ikke umuligt for ordblinde elever at lære at læse, men det er betydeligt sværere og mere arbejdskrævende for dem end

---

¹ Lyon - 2013

² Danmarks Evalueringsinstitut - Undervisning af ordblinde elever i folkeskolen – Vidensnotat 2020

for elever uden ordblinddevanskeligheder, og vil til stadighed være forbundet med besvær i forhold til en automatiseret og flydende læsning.

Ordblindeindsatsen skal i videst muligt foregå i undervisningen i almenklassen. Fællesskabet skal kende til udfordringen og forstå det, der iværksættes til imødegåelse af denne således, at alle i fællesskabet kan anerkende og bidrage til udfordringens opløsning.

Ordblindeindsatsen kan også iværksættes overfor andre elever, som kan profitere af elementerne i ordblindeindsatsen.

Identifikation af ordblindhed

Ordblinderisikotesten:

Ordblinderisikotesten gennemføres i børnehaveklasserne i juni måned (i et samarbejde mellem børnehaveklasseleder og læsevejleder og evt. kommende dansklærer jf. oversigt over tests). Testen giver en indikation af risikoen for ordblindhed hos det enkelte barn. Formålet med testen er at give børnehaveklasselederen, læreren og læsevejlederen viden, så man kan sætte målrettet ind fra starten af 1. klasse med tiltag, der forebygger eller reducerer vanskelighederne. For de elever, der viser sig i risiko for ordblindhed gennemføres ny test 2 gange i løbet af 1. klasse.

Ordblindetest:

Hvis en elev på trods af målrettet og systematisk indsats fortsat har alvorlige læse- og/eller skrivevanskeligheder gennemføres ordblindetesten – oftest i slutningen af 3. klasse. Det er læsevejlederen, der tager testen, ligesom det er læsevejlederen, der formidler testresultatet til eleven, forældrene samt elevens lærere.

Nogle elever vil være gode til at kompensere for deres vanskeligheder. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på ordblindhed i hele skoleforløbet, og lade tvivlen komme eleven til gode ved at tage den nationale ordblindetest.

Det er vigtigt at understrege, at ordblindetesten skal tages i anvendelse, hvis mistanken specifikt falder på "tegn på ordblindhed". Hvis der er tale om andre former for mistanke om specialpædagogiske behov, så skal denne mistanke undersøges efter Morsø Metoden – før-visitationsproces for Skoler og Dagtilbud i Morsø Kommune.

Den koordinerende læringsvejlederindsats

Alle folkeskoler i Morsø Kommune har uddannede læsevejledere, som også har tovholderrollen i forbindelse med ordblindeindsatsen.

Det er læsevejlederen, der vejleder den enkelte faglærer om indsatsen.

Der arbejdes ud fra et fagligt inklusionsideal. Inkluderende læseundervisning giver ordblinde elever mulighed for at deltage i skolens læringsfællesskab, og derfor må undervisningen løbende tilrettelægges, så alle elever oplever sig som anerkendte og aktive deltagere i undervisningen. Eleverne skal opleve, at deres færdigheder til stadighed udfordres og udvikles i overensstemmelse med deres forudsætninger og behov. Det påhviler skolens pædagogiske personale, at elevens deltagelsesmuligheder sikres i alle fag.

Læsevejlederen varetager udviklende, koordinerende og styrende funktioner i forbindelse med skolens skriftsproglig undervisning.

Læsevejlederen

- Vejleder kolleger og ledelse vedrørende skriftsproglig undervisning, herunder i forhold til såvel børn med særlige udfordringer i forhold til læsning som hele klasser.
- Administrerer / systematiserer resultater af tests, således at der er en tilgængelighed for lærere og ledelse i forhold til at kunne følge progressionen på elev- og klasseniveau.
- Der afholdes en gang årligt lærings samtaler med dansklærere, skolens læsevejleder og skolens ledelse med fokus på den skriftsproglig undervisning, hvor resultater af nationale tests i læsning, andre danskfaglige tests og observationer fra hverdagen drøftes. Læsevejlederen bistår lærerne i forbindelse med fastsættelse af individuelle mål og handleplaner for det videre forløb.
- Læsevejlederen bistår ledelsen i udarbejdelse af afsnit til kvalitetsrapporten om resultater, progression og tiltag på skolen i forhold til læsning.
- Udvikler og vedligeholder en evalueringskultur for skriftsproglig undervisningen på skolen.
- Understøtter, at der er fokus på læsning i alle fag.
- Igangsætter og stimulerer den faglige debat samt igangsætter udviklingsarbejder med henblik på at forbedre skolens skriftsproglig undervisning.

- Følger med i relevant fagdidaktisk forskning og forsøgsarbejder og formidler til / drøfter med lærerne.
- Gennemfører lydtræningskurser for eventuelle elever med tegn på ordblindhed afvikler opfølgende kurser hvert år samt vejleder alle lærere, der har klasser med børn med ordblindhed i, hvordan disse børn støttes i alle fag. Se uddybende vedr. indsats, børn med dysleksi

Læsevejlederen, der varetager vejlederfunktionen jf. beskrivelsen, indgår i det kommunale netværk for læsevejledere.

Ordblindeindsatsen

Skolelederen, faglæreren/læsevejlederen, eleven og familien skal i fællesskab skabe fundamentet for imødegåelse af vanskelighederne.

Indsatsen tager udgangspunkt i følgende tiltag:

- Der afholdes minimum 3 særskilte skole-hjem-samtaler indenfor det efterfølgende år, hvor vanskelighederne dagsordenssættes
- Der tages stilling til anvendelse af IT-kompenserende hjælpemidler i skoletiden og i hjemmet
- Faglæreren/læsevejlederen udarbejder i samarbejde med eleven og familien en handleplan for den samlede indsats
- Faglæreren og læsevejlederen sørger for vidensdeling med klassens øvrige faglærere således, at de kompenserende og støttende tiltag bliver en del af læringsbetingelserne i alle fag og aktiviteter
- Vejlederindsatsen foregår i videst muligt omfang i klassen, men den enkelte elev kan også tilbydes et læse-/skrivekursus, hvis det skønnes nødvendigt